

Prekenverkstedet

Den Norske
Israelsmisjon

<https://www.israelsmisjonen.no/pv>

6. søndag i åpenbaringstiden – 9. februar 2025

Søndagens tekster: Ordsp 4,18–27 / Åp 22,12–17 / Mark 13,18–27

Endetid og gjenkomst

Endetid og gjenkomst er et utfordrende tema. På den ene siden finner man intrikate teorier, med nærmest ferdig utskrevet kjøreplan for alle hendelser som skal finne sted i verdenshistorien. På den andre siden finner man taushet, fordi dette ikke er noe man er komfortabel med å ta opp. Som så ofte ellers, tror jeg det er klokt å finne en middelvei. La oss tale klart der Skriften er klar, men la oss være forsiktige med spekulasjoner der det er dunkelt.

Profetiens sjanger

Profeti er gjerne noe vi forbinder med det gamle testamente. Og den store profetiske linje som ble oppfylt med Jesus, er de ord som peker på Messias. Men er det nå slik at det er ferdig oppfylt? Vi finner klare tegn på at mye av det som er profetert om Messias er oppfylt i og med Jesu fødsel, liv, død og oppstandelse. Men det er også noe som gjenstår. Det betyr ikke at vi venter på en ny Messias, men på Jesu andre komme. Det er i denne forbindelse Jesus her taler, og det vil være riktig å sjangerbestemme hans ord her som nettopp profeti.

Utgangspunktet for hele kapittel 13 i Evangeliet etter Markus er en forutsigelse av tempelets ødeleggelse. Disiplene stiller Jesus et spørsmål: «Når skal dette skje, og hva er tegnet på at alt dette skal fullbyrdes?» (vers 4). Men dette kan i virkeligheten sies å være to spørsmål. Altså; selve tempelets ødeleggelse, og fullbyrdelsen av de siste tider. På samme måte som at det i GT også er flere dimensjoner ved oppfyllelsen av en profeti, gjelder dette også Jesu tale i kapittel 13. Den første delen av spørsmålet fikk sin oppfyllelse i år 70, da romerne raserte tempelet. Det var nok også trengsel i den forbindelse, men det kan ikke sies å ha oppnådd de dimensjoner Jesus taler om; så noe gjenstår den dag i dag.

Når det gjelder endetiden kan det være nyttig å bruke et bilde som Skriften selv gir oss; nemlig verdenshistoriens gang som preget av fødselsveer. Disse har nemlig den egenskap at de ligner hverandre, men de tiltar i intensitet og frekvens jo nærmere fødselen man befinner seg. Derfor er det slik at alle mennesker som lever etter Kristi komme i virkeligheten befinner seg i endetiden. Den er ikke bare en hendelse der fremme, men en realitet vi lever i og med, her og nå.

Det falske og det ekte

Jesus gjør oss oppmerksomme på at vi må *være på vakt* mot det falske. Her nevnes «kristuser» og «profeter». Det falskes egenskap er at det forsøker å etterligne det ekte, og det krevende er at det noen ganger kan være vanskelig å skille. Det ytterste eksempel på dette falske er det Skriften kaller «antikrist». Det kan bety 'mot Kristus', og det er helt riktig, ettersom det er tale om Kristi motstander. Men det kan også bety 'i stedet for Kristus', og da får vi mer frem nyansen av det falske og bedragerske.

Tegn og under er noe som vi finner gjennom hele Skriften, og da er det knyttet til Guds åpenbaring. Men dette betyr *ikke* at tegn og under i seg selv må bety at noe er fra Gud! Dette finner vi også paralleller til i GT; se for eksempel når Moses nærmest har en tvekamp med Faraos magikere (2 Mos 7 og 8) Det er interessant å se at det magikerne gjør er en etteraping av de tegn som kommer fra Gud - det er jo ofte det falskes kjennetegn. Men det betyr at en må være på vakt. Og spørsmålene en må stille er; hva peker tegn og under på? Hvem er det som får ære? Og hvilke frukter bærer det?

Der tegn og under opptrer i Guds åpenbaring fungerer det som en stadfestelse av hans ord. De står aldri alene. Dette prinsippet gjelder også her; når Jesus pålegger oss å være på vakt, minner han oss samtidig om at han har sagt oss alt på forhånd. Dette betyr ikke at vi kjenner alle detaljer, men at vi har fått åpenbart det vi trenger for å bli frelst, og for å bli bevart – også gjennom trengsel. Kjennskap til Ordet er det avgjørende!

Den siste trengsel

Trengsel er ikke noe nytt. Skriften er full av den, og vi ser hvordan den rammer Guds folk igjen og igjen. Men samtidig pekes det ut over dette; mot en endegyldig avslutning, som ofte omtales som Herrens dag. Se f eks Jesaja 13,9-10. Da bringes verdenshistorien til ende i et kataklysmisk klimaks, som rammer hele kosmos.

Da kommer Menneskesønnen på skyene, et bilde som er hentet direkte fra Daniel 7,13. Dette er den rest av Messiasprofeti som gjenstår å oppfylles, og den skal ikke være til å ta feil av. Da er det tid for det ytterste oppgjør, da skal han dømme levende og døde. Men han skal også samle sine utvalgte, og her er det viktig å stanse opp. For Jesus driver ikke skremselspropaganda. Han understreker realitetene; kors og trengsel vil det være for Guds folk. Men han er den som har stor makt og herlighet, og han skal vi få sette vår lit til! Det er stor forskjell på å være på vakt og å være redd.

Beredskap

Hva skal man så si, for ikke å havne i skremsel og endetidsspekulasjoner? Det er viktig å dra frem de store linjer i Guds åpenbaring. Også i GT ser vi at når det advares mot Guds dom, så innbys det alltid til å stole på Gud. Han har historien i sin hånd, og han er den som har makt til å bevare oss gjennom alt.

Selv om det her pekes på «Herrens dag» og Menneskesønnens komme har disse ordene aktualitet til en hver tid. De troende må til alle tider være på vakt, så de ikke blir ført vill. Og siden Jesus har sagt oss det vi trenger på forhånd er det viktig at vi kjenner hans ord. Det blir en påminnelse for oss til å leve i Ordet, og ikke en gang la oss blende av tegn og under uten å prøve det på denne prøvestein.

Det kan på mange måter sammenlignes med vår tids beredskap. Vi lever hver dag som om ingen kriser vil inntreffe, men om man er klok har man forberedt seg på det. I tilfellet med Jesu gjenkomst kan vi også få møte det med et positivt fortegn; det er vår forløsning som kommer! Da kan vi få rette oss opp og feste blikket på ham.

Peter R. Johansen

Prest i Granly menighet, DELK

peter.johansen@delk.no